

Frágreiðingin um millumbylgjusendi-støðina á Akrabyrgi

Málið um millumbylgjusendistøðina í Akrabyrgi varð umrøtt á landsstýrisfundi 24. apríl 1990. Á hesum fundi kravdi landsstýrið eina frágreiðing um gongdina í málinum - og um orsøkina til, at millumbylgjusendistøðin nú væntast at fara at kosta uml. 68 mió. kr. Á fundi 3. juli 1990 samtykti landsstýrið at fyrireikað málið at leggja fyri lögtingið.

Sosialurin hevur fingið hendur á nógv umrøddu frágreiðingini um millumbylgjusendaran á Akrabyrgi, sum herfyri varð umrødd í sjónvarpssendingini "Millum bylgjurnar". Vit prenta hana í heilum líki.

Gongdin í málinum

13. juni 1984 (F.L. j. nr. 1902-3-5) heitti landsstýrið á Telefonverkið um at skipa fyri projektering av nýggjari millumbylgjusendistøð á Skúvanesi.

4. mars 1986 upplýsir TFL í skrivi til Lasse Klein (F.L. j. nr. 1902-53, 75): Sambært fyrribils tilboðini væntast samlaði kostnaðurin at verða umleið 25 mió. kr. fyri eina sendistøð við 200 kilowatt sendimegi. Talan er um fyrirbilstilboð til eina millumbylgjusendistøð á Skúvanesi.

Hetta tal (25 mió. kr.) nýtti Lasse Klein í svari sínum (12.03.1986) til fyrispurning frá Tordi Niclasen á tingi.

24. juli 1986 kunnar TFL landsstýri (F.L. j. nr. 1902-53, 80) um eitt endaligt tilboð, tí tíðarættan, kostnaðarættan og rakstrarættan av eini millum-

bylgjusendistøð á Skúvanesi. Dansk P & T hevur verið uppi í hesum arbeiði. Endaliga tilboðið var í tveimum pørtum. Eitt uppá antennuna — hitt uppá sendiútgørdina.

Ein kostnaðarættan fyri 2x100 kw millumbylgjusendistøð á Skúvanesi hevur talið 27.000.000 kr. (F.L. j. nr. 1902-53-80).

Í skrivi 27.07.1987 (F.L. j. nr. 1902-53, 84) visir TFL á skriv frá F.L. 13.06.1984, har álagt verður TFL at gera fyrirreikingar til projektering og bygging av millumbylgjusendistøð. Í hesum skrivi verður vist á »møguliga ivasomu útbreiðsluviðurskiptir á Skúvanesi«. Tilrátt verður, at bygging av sendistøð verður framd á Akrabyrgi frá Porkerisnesi. Tilrátt verður, at henda útgørd verður sett í orðra:

200 kw sendara við DCC settur til kr. 2.066.700,-.

Sáttmáli millum TFL og BBC Brown Boveri AG »concerning delivery and installation of MF-Transmitter for Suðuroy, the Faroe Islands« er undirskrivaður 08.09.1987. Fyri TFL: Sölbjörn Jacobsen, stjóri (F.L. j. nr. 1902-53-93).

Í skrivi frá TFL (23-2-1988, F.L. j. nr. 1902-53-93) til Lasse Klein er hetta »Uppskot til lögtingslóg«:

§ 1. TFL verður heimilað at taka upp lán til figgjan av nýggjari millumbylgjustøð á Akrabyrgi.

§ 2. Lánið verður avmarkað til 90% av tí upphædd, ið keypt verður fyrri, frá Brown Boveri Company í Sveits. Tó í mesta lagi 90% av 5 mió. SFr.

§ 3. Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at veðhalda fyrri tí § 1 og § 2 nevnda láni.

§ 4. Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

Í viðmerkingunum verður nevnt, at »Fyri sjálvan sendaran við uppseting er kostnaðurin 3.418.500 SFr. Síðan hava kanningar vist, at streymveitingin í Akrabyrgi í løtuni er ov veik til at reka ein 200 kw-sendara uttan so, at íløgur verða gjørdar í stabiliseringsútgørd millum el-netið og sendaran. Møguliga skal BBC eisini lata hesa útgørdina og tí er biðið um eina lániheimild, ið er 90% av 5 mió. SFr, men ongan-

tíð meira enn 90% av sjálvum sáttmálaprisinum. Umrødda lánið er ein sonevndur exportkreditur yvir 5 ár, og tá ið TFL stendur sum lántakari er tað tí, at TFL vegna landsstýrið stendur sum innkeypari av allari útgørdini».

Løgtingslóg nr. 76 (9/6-88) um lán til Telefonverk Føroya Løgtings (Atli P. Dam/Lasse Klein) hevur hetta innihald:

§ 1) Telefonverk Føroya Løgtings verður heimilað at taka upp lán til figgjan av nýggjari millumbylgjusendaran í Akrabyrgi.

§ 2) Lánið verður avmarkað til 90% av tí upphædd ið sveitsiskum gjaldoyra, ið keypt verður fyrri frá Brown Boveri Company í Sveits, tó í mesta lagi 90% av 5 mió. SFr.

§ 3) Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at veðhalda fyrri tí § 1 og § 2 nevnda láni.

Í »Álit í lögtingsmáli nr. 83/1988: Lán til telefonverkið (F.L. j. nr. 1902-58, 106) stendur m.a.: »... Málið er lagt fram av landsstýrinum hin 13. mars 1988 og eftir 1. viðgerð 7. april 1988 beint í figgjarnevndina... Landsstýrið upplýsir í viðmerkingunum til lögtingsmálið, at sáttmáli er gjørdur við BBC um nýggjan millumbylgjusendaran í Akrabyrgi í Suðuroy. Upplýst verður, at samlaða íløgan fyrri millumbylgjusendaran kemur

at verða 50 mió. kr. Hin 01.04.1988 vóru í grunninum »Útvarpssendistøðin« kr. 16.639.007,-. Eitt skjal er lagt við, sum visir ætlaðu figgjingina av millumbylgjusendaranum, eins og tað visir inn- og útreiðslur grunnins. Tele-

fonverkið upplýsir, at kostnaðurin býtir seg soleiðis:

Uppá fyrispurning verður við hesum upplýst kostnaðin fyrri 200 kw millumbylgjusendistøð á Akrabyrgi.

1. sendari	17 mió. kr.
2. orkuverkið	9 mió. kr.
3. antenna	5,5 mió. kr.
4. bygningar	14 mió. kr.
5. yvirvakningarútgørd	2,7 mió. kr.
	48,2 mió. kr.
+ 5%	50,6 mió. kr.

Vegna møguligar pris- og kursbroytingar verður lagt uppfyri við 5%.

Svend Aage Ellefsen, Anfinn Kallsberg og Ivan Johannesen taka undir við uppskoti landsstýrisins, men átala at málið er drigið so langt út við tað at landsstýrið hevur valt aðra loysn enn ta undanfarna landsstýri hevði greitt úr hondum (broytingin Skúvanes-Akraberg). Nevndu lögtingsmenn visa á, at sendarin nú kemur at kosta meira enn 3 ferðir so nógv sum upprunliga ætlað, hóast hetta ikki ókír framvegis um fjarstöðuna har Útvarpið hoyrist. Ein samd figgjarnevnd mælir til at samtykkja uppskot landsstýrisins (Figgjarnevndin 2. mai 1988: Jørgen Thomsen, Asbjørn Joensen, Signar Hansen, Adolf V. Hansen, Svend Aage Ellefsen, Eyðun Videre, Ivan Johannesen).

Hjálágt henni er skriv frá grannskoðaradeild landskassans v/ Ólavi Olsen til Jørgen Thomsen,

figgjarnevndarformann, ið er uppstilling fyrri figgjing av millumbylgjusendaranum. Grannskoðanardeildin hevur fingið at vita »frá verkfrøðingum á telefonverkinum«, at millumbylgjusendarin er mettur at kosta 50 mió. kr. við øllum:

Millumbylgjusendari frá BBC	kr. 14.866.100,-
Millumbylgjuantenna elektriskur partur frá AEG	kr. 2.097.000,-
Antennumastur, bygningar v.m.	kr. 15.100.000,-
	kr. 32.063.000,-

Umframt kemur kostnaður til vegagerð, sum til stóð á Akrabyrgi er mettur til 0,8 mió. kr. og á Porkerisnesi til 4 mió. kr. Tilboðsgevararnir skulu hava endaligt boð um orðra seinast 15. august 1987.

Í hjáløgðum tilmáli til keyp av útgørd til millumbylgjusendistøðina hjá Útvarp Føroya (F.L. j. nr. 1902-53, 84) undirskrivað

av Jens J. Reinert og Kára Planck, verður vist á, at biligasta millumbylgjusendistøð fæst, um tikið verður av tilboði frá BBC uppá sendaran og frá AEG uppá antennupartin. Tølini eru sum vist omanfyri — altois tilsamans kr. 32.063.000,-.

Í hjáløgðum skjali 9 »Rakstrarættan fyrri BBC 200 kw MB-sendara verður samlaði rakstur in av

